

## IMMUNAMODULYATORLARNING QO'LLANILISH SABABLARI.

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat salomatligi texnikumi

XAMIDOVA ZEBINISA XIKMATOVNA

RADJABOVA GULNORA ISLAMOVNA

**Annotatsiya :** Immunomodulyatorlar - bu immunitet tizimini o'zgartiradigan dorilar, shuning uchun u yanada samarali ishlaydi. Ular immunitetingizni oshiradigan yoki kamaytiradigan muolajalarni o'z ichiga oladi. Immunomodulyatorlar turli kasalliklarni, shu jumladan saraton va autoimmün kasalliklarni davolaydi.

**Abstract:** Immunomodulators are drugs that alter the immune system so it works more effectively. They include treatments that boost or lower your immune system. Immunomodulators treat a variety of diseases, including cancer and autoimmune diseases.

**Аннотация:** Иммуномодуляторы — это препараты, которые изменяют иммунную систему, чтобы она работала более эффективно. Они включают в себя методы лечения, которые усиливают или ослабляют вашу иммунную систему. Иммуномодуляторы лечат различные заболевания, включая рак и аутоиммунные заболевания.

**Kirish.** Immunomodulyatorlar - bu tanangizning immunitetini o'zgartiradigan dori vositalari. Sizning immunitetingiz sizni tahdidlardan himoya qiladigan organlar, oq qon hujayralari, oqsillar va boshqa kimyoviy moddalarning keng tarmog'idir. Mikroblar va kasal hujayralar, xuddi saraton xujayralari kabi, sog'lom immunitet tizimini kurashish uchun harakatga keltiradi.

**Asosiy qism.** Bir nechta shartlar immunitet tizimingiz sizni himoya qilish uchun ishlashiga to'sqinlik qilishi mumkin. Bu sodir bo'lganda, immunitet tizimining yanada samarali ishlashiga yordam beradigan immunomodulyator kerak bo'lishi mumkin.

Immunomodulyatorlar qanday ishlaydi?

Immunomodulyatorlar qanday ishlashiga qarab ikkita umumiy toifaga bo'linadi. Immunomodulyatorlar:

- Immunitet reaksiyangizni oshiring. Misol uchun, immunomodulyatorlar sizning immunitet tizimingizga saraton hujayralarini yo'q qilishga yordam berish orqali saraton kasalligini davolashadi.

- Immunitet reaksiyasini kamaytiring. Ushbu immunomodulyatorlar immunosuppressantlar deb ataladi.

Agar sizda otoimmün kasallik bo'lsa, provayderingiz immunosuppressantni buyurishi mumkin. Otoimmün kasallik bilan sizning immunitetingiz sog'lom hujayralarga hujum qiladi. Immunosuppressantlar hujumni oldini oladi yoki sekinlashtiradi. Immunosuppressantlar, shuningdek, organ transplantatsiyasi yoki allojenik ildiz hujayra transplantatsiyasi kabi protseduradan so'ng immunitet tizimingiz donor to'qimalarga hujum qilishiga to'sqinlik qilishi mumkin.

Immunomodulyatorlar ko'plab kasalliklarni davolashda qo'llaniladi, jumladan:

- Ankilozan spondilit.
- Kron kasalligi.
- Graft va xost kasalligi (GvHD).
- Yallig'lanishli ichak kasalligi.
- Voyaga etmagan idyopatik artritis.
- Lupus.
- Miyozit.
- Ko'p skleroz.
- Perikardit.

- Blyashka toshbaqa kasalligi.
- Psoriaz.
- Psoriatik artrit.
- Romatoid artrit.
- Romatoid vaskulit.
- Sjögren sindromi.
- Yarali kolit.
- Uveit.
- Ba'zi saraton, allergiya va infektsiyalar.

Immunomodulyatorlar ko'plab kasalliklarni davolaydigan ko'plab dori sinflari va dori turlarini o'z ichiga oladi. Ular sizning immunitetingizni oshirish yoki bostirish uchun turli usullar bilan ishlaydi.

Immunoterapiya sizning immunitet tizimingizni o'rgatadi, shuning uchun saraton hujayralarini topish va ularni o'ldirish yaxshiroqdir. Saraton hujayralari sizning immunitet tizimingizning odatiy himoyasini chetlab o'tishda yaxshi. Immunoterapiya sizning immunitetingizni kuchaytiradi, bu saraton hujayralarining rivojlanishini qiyinlashtiradi. Turlarga quyidagilar kiradi:

• Tekshirish nuqtasi inhibitörleri: Saraton hujayralari saraton hujayralariga (T-hujayralar) hujum qilishni buyuradigan signallarni o'chirib, immunitet tizimingizdan yashirinadi. Tekshirish nuqtasi inhibitörleri signallarni yoqilgan holda ushlab turadi.

• Qabul qiluvchi hujayra terapiyasi (T-hujayralarni ko'chirish terapiyasi): Bu davolash T-hujayralarini tanangizdan olib tashlaydi va ularni laboratoriyada o'zgartiradi, shunda ular saraton hujayralariga qarshi kurashda yaxshiroq bo'ladi.

• Monoklonal antikor terapiyasi: Antikorlar tanangizdagi tahdidlarga qarshi kurashadigan oqsillardir. Monoklonal antikor terapiyasi saratonga qarshi kurashish uchun tanangizdagi antikorlarning laboratoriyada tayyorlangan nusxalarini ishlatadi.

•Saratonga qarshi vaktsinalar: Saratonga qarshi vaktsinalar immunitet tizimini saraton hujayralarini tan olishga o'rgatadi. Agar saraton xujayrasi paydo bo'lsa, sizning immunitetingiz uni aniqlashi va hujum qilishi mumkin.

**Xulosa.** Xulosa qilib sizga shuni aytaolamizki immunomodulyatorlar - bu immunitet tizimini o'zgartiradigan dorilar, shuning uchun u yanada samarali ishlaydi. Agar siz immunomodulyatorda bo'lsangiz, shifokoringizdan nima kutishini so'rang. Immunomodulyatorlarni qo'llash, ular davolagan sharoitlari kabi xilma-xildir. Provayderingiz har qanday yangi muolajalarning, jumladan immunomodulyatorlarning afzalliklari va potentsial xavflarini tushuntirishi mumkin.

### **Foydalanilgan adabiyotlar .**

1. Bascones-Martinez A, Mattila R, Gomez-Font R, Meurman JH. Immunomodulyatsion dorilar: og'iz orqali va tizimli nojo'ya ta'sirlar (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3909428/>). Med Oral Patol Oral Cir Bucal. 2014;19(1):e24-e31. 5/10/2023 sanasida kirish.
2. Immunomodulyatorlar. In: Pelletier-Dattu CE, tahrirlar. Lange Smart Charts: Farmakologiya. 2-nashr. MakGrou Xill; 2015 yil.
3. Sausville EA va Longo DL. 73-bob: Saratonni davolash tamoyillari. In: Loscalzo J, Fauci A, Kasper D, Hauser S, Longo D, Jameson JL. Harrisonning ichki kasalliklar tamoyillari. 21-nashr. MakGrou-Xill: 2-22.